

Totalreformen av barnskyddslagstiftningen fas 1 Vision för barnskyddet

Webbinarium

1.3.2023

Beredningen av en totalreform av barnskyddslagstiftningen

Fas 1: Klargör visionen för barnskyddet och skapar riktlinjerna för totalreformen av barnskyddslagstiftningen

- Vilken är målbilden, uppgiften och platsen för det framtida barnskyddet i ett föränderligt servicesystem? I synnerhet bör man granska social- och hälsovårdsreformens effekter på strukturerna för att ordna service.
- Med vilka medel uppnås målbilden?

Målet är att det i regeringsprogrammet för nästa regering ska ingå en skrivelse om totalreformen.

Fas 2: Den egentliga lagberedningen och konkreta ändringar i lagstiftningen

- Det föreslås att arbetet inleds under nästa regeringsperiod 2023.
- En avgörande inverkan på arbetets varaktighet och organiseringen av det har omfattningen av de innehållsmässiga ändringarna och den kommande regeringens riktlinjer.
- Det bör finnas finansiering för de förslag som bedöms medföra kostnader innan propositionen kan föras vidare.

Vad är barnskydd och vad omfattar dess tillämpningsområde?

- För att lyckas med sin uppgift ska barnskyddet vara det som man tar till i sista hand och inriktas på dem som behöver särskilt skydd.
- Behov av särskilt skydd kan bero på att barnet har en otrygg uppväxtmiljö eller på barnets eget eller andras beteende som äventyrar välbefinnande eller hälsa.
- Service och stöd enligt barnens behov: barnskyddet kan inte ersätta till exempel den funktionshindersservice eller de mentalvårds- och missbrukartjänster som barnet behöver.
- Barnskyddet kan inte heller ensamt ansvara för situationer för de barn och familjer som behöver många slags stöd och hjälp.
- Förväntningarna bör vara realistiska med tanke på vad man över huvud taget kan ansvara för.
- För att barnskyddet ska lyckas i sin egen uppgift ska prioriteringen av och effekten för basservicen och tidigt stöd stärkas inom all service för barn, unga och familjer.

Visionen har formats som ett resultat av ett omfattande bakgrundsarbete

- Tidigare lagberedning
- Statistik- och kostnadsanalyser, forskningsmaterial som Institutet för hälsa och välfärd tagit fram
- Rättslig analys
- Omfattande samråd
 - Besök i välfärdsområden
 - Öppen respons: Nationella barnskydds dagar, otakantaa.fi, annan skriftlig respons som lämnats in
 - Utredning om barnens, de ungas och föräldrarnas åsikter
 - Inriktade samråd: de som tidigare berett barnskyddslagen, cheferna för kompetenscentrumen inom det sociala området, aktiva debattörer, aktörer och forskare inom området
 - Tillsynsmyndigheter
 - Företrädare för svenskspråkig service inklusive Åland
 - Lärdomar från de projekt som SHM finansierar och övervakar

Vision för det framtida barnskyddet

Barnet och barnets närstående kan lita på barnskyddet och dess effekt.

1

Varje barn, barnets föräldrar och andra närstående ska bemötas som unika och uppleva att de är genuint delaktiga, blir hörda och respekterade.

2

Servicesystemet fungerar som en helhet och kan svara mot barnets och barnets närståendes behov i rätt tid.

3

Barnskyddet tillgodoser barnets rättigheter, dess förfaranden är transparenta och begripliga och rättssäkerheten förverkligas.

4

Inom barnskyddet finns det tillräckligt med kompetenta och välmående medarbetare som kan utföra sitt arbete med respekt för klienternas rättigheter och på ett etiskt hållbart sätt.

5

Barnskyddet styrs och övervakas effektivt och för det finns en tillräcklig kunskapsgrund och tillräckliga resurser.

Vision för barnskyddet

Barnet och barnets närstående kan lita på barnskyddet och dess effekt.

- Förtroende som ett övergripande tema från det enskilda mötet med klienter till servicesystemets och rättsskyddets funktion.
- Målet för barnskyddet är att åstadkomma positiva förändringar i barnets och dess familjs liv.
- En klientrelation inom barnskyddet har de barn vars behov man uttryckligen på ett effektivt sätt kan svara mot med metoder inom barnskyddet.
- Barnskyddet ska vara en verkningsfull och kostnadseffektiv aktör som en del av välfärdssamhället och dess servicehelhet.
- Ett framgångsrikt barnskydd främjar välfärden och säkerheten för hela samhället genom att motverka marginalisering och ojämlikhet mellan generationerna

Strategiska fokusområden (1/5)

Varje barn, barnets föräldrar och andra närstående ska bemötas som unika och uppleva att de är genuint delaktiga, blir hörda och respekterade.

- FN:s konvention om barnets rättigheter och FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och andra.
- 6 § 3 mom. och 21 § i Finlands grundlag
- Barnets bästa anges både i internationella konventioner om
- mänskliga rättigheter och i den nationella lagstiftningen
- Hörande enligt förvaltningslagen
- Barnets delaktighet och utredande av åsikt
- Individuell upplevelse: hörande och bli hörd och respekterad
- Strategiska riktlinjer för den nationella barnstrategin: särskilt tryggnade av utsatta barns rättigheter samt barnets rätt att bli hörd och få information

Strategiska fokusområden (2/5)

Servicesystemet fungerar som en helhet och kan svara mot barnets och barnets närståendes behov i rätt tid.

- 22 § i Finlands grundlag: Det allmänna ska se till att de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna tillgodoses.
 - *De positiva handlingsskyldigheterna för det allmänna omfattar alla människor, men de betonas särskilt när det gäller personer i utsatt ställning.*
- Staten är skyldig att stödja föräldrar i uppfostringsuppgiften
- Servicen ska alltid kunna skräddarsys för individuella behov som ska bedömas tillsammans med andra behövliga aktörer
- Detta förutsätter ofta många aktörer och tväradministrativt arbete
- Ett fungerande samarbete inom social- och hälsovården är en viktig förutsättning för framgång: i synnerhet tillgången på missbrukar- och mentalvårstjänster ska tryggas

Strategiska fokusområden (3/5)

Barnskyddet tillgodoser barnets rättigheter, dess förfaranden är transparenta och förståeliga och rättssäkerheten förverkligas.

- Internationella konventioner om mänskliga rättigheter (FN:s konvention om barnets rättigheter, Europeiska människorättskonventionen och andra) och nationell lagstiftning
- 21 § i Finlands grundlag (preventivt och korrektivt rättsskydd), rättsprinciper inom förvaltningen
 - Metoder för att stärka det upplevda rättsskyddet:
 - Transparenta och begripliga förfaranden
 - Stöd för genomförande
 - Fungerande styrning och rådgivning
 - Öppen, aktuell och effektiv dokumentering

Strategiska fokusområden (4/5)

Inom barnskyddet finns det tillräckligt med kompetenta och välmående medarbetare som kan utföra sitt arbete med respekt för klienternas rättigheter och på ett etiskt hållbart sätt.

- Kvalitativ och tillräcklig grundläggande och kompletterande utbildning för att säkerställa kompetensen
- Stärkt rättslig kompetens med stöd av god verkställighet av lagstiftningen
- Fungerande arbetsfördelning och nyttjande av kompetensen hos olika yrkesgrupper
- Stärkt arbetshälsa och arbetssäkerhet
- Säkerställer även familjevårdarnas kompetens och välbefinnande
- Fungerande arbetarskydd och tillgodoseendet av rättsskyddet

Strategiska fokusområden (5/5)

Barnskyddet styrs och övervakas effektivt och för det finns en tillräcklig kunskapsgrund och tillräckliga resurser.

- Strategisk styrning av barnskyddet som en del av styrningen av välfärdsområdena
- Fungerande samarbete med kommunerna
- Tydlig fördelning av arbete och befogenheter mellan styrnings- och tillsynsmyndigheterna
- Effektivt forsknings- och utvecklingsarbete
- Säkerställer resurser för styrning, tillsyn och kunskapsgrund

Delta och ge kommentarer om visionen och riktlinjerna för det framtida barnskyddet!

- Enkäten i tjänsten dinasikt.fi är öppen 1.3.2023–15.3.2023
- I enkäten ges möjlighet att kommentera visionen för det framtida barnskyddet och de strategiska fokusområdena för att uppnå den
- De frågor som kan kommenteras grundar sig på aspekter som framkommit under arbetet med visionen vid olika samråd och i respons som lämnats in.
- Ge din åsikt på adressen:

Tack!

Ytterligare information

direktör Elina Palola

elina.palola@gov.fi

konsultativ tjänsteman Susanna Hoikkala

susanna.hoikkala@gov.fi

konsultativ tjänsteman Tiina Muinonen

tiina.muinonen@gov.fi

specialsakkunnig Julia Rosberg

Julia.rosberg@gov.fi

